

FACTORII DE RISC SOCIALI, ECONOMICI ȘI EPIDEMIOLOGICI AI ABANDONULUI TRATAMENTULUI TUBERCULOZEI

Sajin Marcela, Timofti Viorica

(Cond. șt. - Lesnic Evelina, asist. univ., cat. Pneumoftiziologie)

Introducere. Moldova raportează cea mai mare incidență a tuberculozei (114,3/100.000), cea mai mică rată a succesului terapeutic (52,3%) printre țările europene și cea mai înaltă rată a abandonului (13%) în 2011.

Scop. Evaluarea factorilor de risc sociali, economici și epidemiologici ai abandonului.

Material și metode. Studiu selectiv pe 160 cazuri noi de tuberculoză, distribuite în 109 cazuri cu abandon-eșantion de studiu (ES) și 51 cazuri, care s-au vindecat la finele DOTS-eșantion control (EC). Abandon este definit pacientul care a întrerupt tratamentul >2luni. Vindecat e bolnavul cu conversia sputei la finele tratamentului. Influența factorului de risc asupra tratamentului a fost stabilită conform Odds Ratio=1,0-1,1 factor de risc neutru, OR=1,2-1,6 risc mic, OR=1,7-2,5 risc mediu și OR>2,5 risc mare.

Rezultate. Bărbați/femei 1,8/1, vîrstă medie 43,8 ani în ES și 2,1/1 vîrstă medie 48,2 ani în EC; nivelul de școlarizare redus 29% vs. 30%, OR = 1,1; șomajul 54% vs 74%, OR = 0,9, solitar 62% vs 45%, OR=2,9; fumatul activ 81% vs 76%, OR = 1,3; consumul de alcool 50% vs 12%, OR = 7,6; narcomania 5% vs 0%, OR = 1,5; condițiile nesatisfăcătoare de trai 66% vs 35%, OR=3,3; contactul tuberculos 29% vs 27%, OR=1,31.

Concluzii. Factori de risc mare pentru abandon au fost: consumul de alcool, viața nesatisfăcătoare, solitudinea, conturind grupurile pentru inițierea măsurilor de reducere a riscurilor. Fără putere predictivă au fost factorii economici și educativi.

Cuvinte cheie. Tuberculoza, factori risk,eșec de tratament.

SOCIAL, ECONOMICAL AND EPIDEMIOLOGICAL RISK FACTORS FOR ANTITUBERCULOSIS TREATMENT DEFAULT

Sajin Marcela, Timofti Viorica

(Sci. adviser: Lesnic Evelina, assistant prof., chair of Pneumophthysiology)

Introduction. Moldova reports the biggest incidence of tuberculosis (114,3/100.000), the lowest success treatment rate (52,3%) among European countries and the biggest default rate 13%.

Purpose. Assessment of risk factors for anti-tuberculosis treatment default.

Material and methods. Was realised selective study using 160 new pulmonary tuberculosis cases, divided in study group (SG) composed by 109 defaulted and 51 cases cured at the end of DOTS-control group (CG). Default was defined the patient who interrupted the treatment ≥ 2 months and cured was the patient with converted sputum at the end of treatment. For establishing of risk factor influence was used Odds Ratio=1,0-1,1 defining neutral factor, OR=1,2-1,6 reduced risk factor, for OR=1,7-2,5 medium risk factor and OR>2,5 high risk factor.

Results. Men/women rate 1,8/1, average age 43,8 yrs in SG and men/women rate 2,1/1, average age 48,2 yrs in CG; incompletely completed educational studies 29 % vs 30%, OR = 1,1; unemployment 54% vs 74%, OR = 0,9, single status 62% vs 45%, OR=2,9; active smoking 81% vs 76%, OR = 1,3; alcohol consumption 50% vs 12%, OR = 7,6; drug injection using 5% vs 0%, OR = 1,5; low living conditions 66% vs 35%, OR=3,3; TB contact 29% vs 27%, OR=1,31.

Conclusions. High risk factors for default were: alcohol consumption, low living conditions, single status, those outlining risk groups, for initiation of reducing risk of default measures. No predictive power had economical and educational characteristics.

Key words. Tuberculosis, treatment default, risk factors.